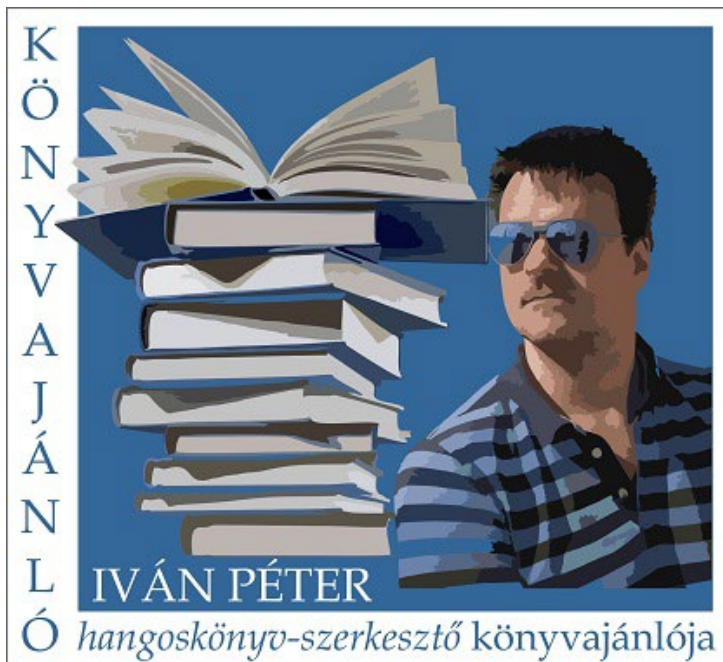

Vakációs könyvajánló 07.: Kerékgyártó István: Fecske Milán élete, jó sora és viszontagságai

Írta: [Antalffy Yvette](#) | 2023. júl 9. | [Irodalom](#) | [0](#) |

Könyvajánló hónapról-hónapra – Iván Péter hangoskönyv-szerkesztő könyvajánlója. A vakációra való tekintettel hoztuk: [Kerékgyártó István: Fecske Milán élete, jó sora és viszontagságai](#)

Rendkívüli könyvajánló a vakációra

Kerékgyártó István legújabb könyvét 2020-ban, a karantén első hónapjaiban kezdte írni balatoni háza verandáján. Az életigenlő, csupa móka legényregény terápiais szöveggént is olvasható, hiszen a szerző ifjúkora utazásait, élményeit, tapasztalatait idézi fel a pandémia borzalmái ellenében. Stílusos dolog ám ez, főleg ha arra gondolunk, mennyi deprimáló, halálszagú írásmű született magyar írók tollából a lockdown idején.

Fecske Milán keresztnevét Trüffel Milántól örökölte meg – a kedélyes szélhámós szintén Kerékgyártó teremtménye volt, akár az új regény címszereplőjének atyai nagyapja is lehetett volna. A Fecske pedig, ki ne látná be, utalás Kakuk Marcira, olyannyira, hogy a szerző

egyenesen neki ajánlja könyvét. Valóban átinteget egymásnak Tersánszky Józsi Jenő és Kerékgyártó István egy egész évszázad irodalmi szakadéka fölött. Hiszen valamirevaló pikareszk regény a Kakuk Marci 1942-es végső változatának megjelenése óta nem született hazánkban.

A Wikipédia szócikke szerint: „*a pikareszk regény kópé- vagy kalandorregény, általában szatirikus hangvételű alkotás, melynek hőse szegény csavargó, bűnöző vagy más, a társadalom peremén élő személy, aki ügyessége és eszessége segítségével próbál boldogulni. A pikareszk regények legfontosabb formai jellegzetessége az egyes epizódok kötetlen sorrendje, felcserélhetősége.*”

A definíció nekem mindig azt sugallta, hogy a pikareszk főhőse egyszerű lélek, akiről leperegnek a tapasztalatok, ezért mindegy, melyik kalandját mikor éli át a regényidőben. A mi Fecske Milánunk azonban okos fiú, nem ugyanaz az ember 1986-os franciaországi túrája alatt, mint pár évre rá skandináv portyája alkalmával, hiszen folyamatosan figyel, tanulságokat von le és teszti, fejleszti képességeit. Persze életenergiáját nagyrészt lefoglalja a célország gasztronómiájának és nőállományának módszeres feltérképezése, de tud nemet mondani, sőt indiai útja során már kifejezetten óvatos.

Nem tudok szerethetőbb karaktert felidézni az utóbbi évtizedek magyar irodalmából, mint éppen ezt a jóképű, nagyszájú kópét, aki pár napnál tovább képtelen megülni a fenekén. Ha most beköltözne hozzám, rövid időn belül elegendem lenne sekélyességéből, léhaságra való hajlamából, de olvasóként igencsak megható szemlélni, ahogy minden helyen és életszakaszban képes átmeneti, ám annál lakályosabb fészket rakni magának, ahogy adomáival, furulyájával vagy vakolatröcöggető tenorjával életet lehel bármilyen kompániába, ahogy gusztussal ízlel ételt, dallamot, formát.

Maradhatnékja azonban a leghívogatóbb környezetben sincs pár hétnél tovább, ahol pedig rossz sora van, onnan széleseben kerekelt old. Honfiúi hév, nemzeti öntudat pedig végképp nem marasztalja a poros magyar díszletek közt.

Fecske Milán szexualitása, nincs rá más szavam, aranyos. A világcsavargó minden nőben talál valami szerethetőt, valami esztétikusot, de ha kosarat kap az egyiknél, elegánsan meghajol és egy házzal odébb próbálkozik. A regényben tucatnál több intim együttlét kerül bemutatásra, de ezek egytől egyig játékos, pajtáskodó, időnként komikus csiribirik a népek barátsága jegyében.

Fecske Milánt a karakter hetyke életöröme mellett ízes nyelvezete hozza nagyon közel hozzánk. A plasztikus hasonlatokkal, népi bölcsességekkel, dalszövegekkel fűszerezett vaker bármelyik vidéki kocsmában vagy kollégiumi összejövetelen elismerést aratna, s a világotazó legényke előadásában még a laposabb gasztrosztorik is kapnak valami varázst, amitől átmelegszik a szív.

Fecske Milán utolsó kalandja egy kudarcos politikai próbálkozás, s az olvasó aggodalommal veszi észre, hogy már csak alig negyedóra van hátra a könyvből. Igen, ez is pikareszk stílusjegy: a szerző váratlanul kacskaringósat etceterázva lecsapja a tollát, tovább is van, de nem mondom. Summa summarum: bejárta Milán az összes kontinenst, de mindenütt csak mocsokban kínlódó szegényeket és pöffeszkedő gazdagokat látott, no meg évről évre egyre több mániákusan fényképező, filmező, szelfiző turistát. Jóból is megárt a sok.

Visszaemlékezései utolsó fejezetében egy pireneusi-francia falucska csicsókaföldjén, kecskái és nője társaságában vehetünk búcsút Fecske Milántól. És vele együtt a pikareszk műfajától is. Bolygónk uniformizálása, lebetonozása, elszíntelenítése szépen halad előre, a Don Quijotéknak, Gullivereknek, Kakuk Marciknak a jövőben nincs funkciója. De a pikareszk hattyúdala Milán kecskebőr dudáján akkor is gyönyörűen szól.

Vass István (önkéntes felolvasónk), Fecske Milán igazán hiteles magyar hangja pompás nyelvérzékének köszönhetően derekasan megbirkózott a regény francia, dán, orosz vagy hindi betoldásaival. Ahol kételyei támadtak, ott szintetikus hangot hívtunk segítségül. Hej, Istvánok, mennyire jó volt általatok beleköltözni ebbe a regénybe, és az utolsó pillanatig remélni, hogy sosem ér véget! Őszintén irigylem mindazokat, akik csak most kezdenek bele...